

GHALIEX L-IKLIEB JOBOGHDU 'L QTATES

Il-kelb u l-qattus, huma l-aktar żewġ bhejjem li nafuhom, għax dejjem fid-dar ma' saqajna. Dawn iż-żewġ bhejjem, issa huma eghdewwa l-wiehed tal-iehor, imma fl-antik nett ma kienux hekk. Fiż-żmien imghoddi, hadd ma jaf meta, kienu ta' gewwa u hbieb. Nibtet bejniethom il-mibeghda, kif jgħidu l-Fellahin tal-Palestina, għal din il-ġrajja li sa ngħidu hawnekk.

Fil-bidu tad-dinja, kull bhima kelha xogħol x'tagħmel, min hekk, u min hekk; kull hadd kif kellu l-hila. Imma lil kelb u lil qattus ma kienx mogħti xogħol x'jagħmlu. Il-kelb thalla biex ikun mera tal-imħabba lejn sidu, u l-qattus biex ikun mera tal-indafa. U din it-tbarrija mix-xogħol ma ngħatx lil kelb u lil qattus bil-kliehem biss, imma bil-kitba wkoll, maħtuma bil-hâtem u marbuta b'qaf-la tal-harir. U din il-kitba mhimma, thalliet għand il-kelb, biex jiehu hsiebha. U l-kelb kellu hofra fl-art, fejn jahbi l-ghadam, u din il-karta refagħha fiha.

Il-bhejjem l-oħra bdew jgħiru għal kelb u għal qattus, jarawhom dejjem hienja u mistrieħa, jilgħabu, waqt li huma jahdmu bla ħniena. Għal hekk bdew jahsbu u jiftieħmu kif jagħmlu biex jeqerdulhom dan il-jedd.

Darba, ziemel, ħmar u barri, li

kienu f'maqjel wiehed raw diehel hdejhom ġurdien, u dehrilhom li dik kienet id-daqqa biex jithallsu mill-kelb u l-qattus tal-ghaẓẓ tagħhom. Għal hekk għajtu lil ġurdien u qalulu li huma kienu jhallsuh tajjeb jekk ried ihaffer fejn il-kelb kellu l-karta tat-tbarrija, u jsibha u jqattagħhielu, u jxerred il-frak tagħha mal-erbat irjeh.

Hekk għamel il-ġurdien, u ma damx ifittex wisq għax malajr intebah fejn kienet il-moħba mir-riħa tal-ghadam. Haffer, sab il-karta, ġar-rha fil-bgħid, qattagħha ntietef żgħar u tajjarha mar-riħ, u xeħet il-bqija fix-xmara biex tmur mal-ilma.

Imbagħad iż-żiemel u l-ħmar u l-barri, marru għand sultan il-bhejjem u qalulu li l-kelb u l-qattus kienu dejjem battâla. Sultan il-bhejjem talab li jara d-dokument, imma meta l-kelb mar igibu, isib li kien baħħ! Għal hekk is-sultan amar li l-kelb ikun marbut u lejl u nhar, jagħmel il-ghassa, u lil qattus ma baqax x'ma qallux u x'ma għajjrx għan-nuqqas tal-hila tiegħu.

Hekk sar li l-kelb jobgħod lil qattus, u li l-kelb u l-qattus, it-tnejn joboghdu 'l ġrieden. Imma ż-żiemel u l-ħmar u l-barri, lil ġrieden ihobbuhom u jhalluhom jieklu l-ġwież magħhom mill-maxtura.

QWIEL TAL-PALESTINA

Haseb in-nâs, il-libâs. Jigifieri, kif ngħidu llum: "Skond in-nies hwejjigħom". "Il-lbies jagħmel in-nies". Li *l-lbies jagħmel in-nies*, hi haġa minnha, imma li *skond in-nies hwejjigħom*, m'hux dejjem minnu. Hawn min għandu l-eluf, u għax ikun xħiħ, libsa ma jneħhihiex minn fuqu, sajj u xitwa, qabel ma titfa u titmermer. Jista' jkun li int li taqra taf lil xi hadd li jagħmel hekk, bħal ma naf jien.